

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Sermo Ad Ivvenes , @Qvi sacris ordinibus iniciari, &
exami se submittere petunt**

Wimpfeling, Jakob

Argentorati, 1514

VD16 S 6012

M. Hieronymo Gebuilero Gymnasikume aedis Argeñ, moderatori
vigilatissimo Iaco, Vuimphelingius Seletstanus, S.

[urn:nbn:de:bsz:31-290147](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-290147)

M. Hieronymo Gebuilero Gymnasij sum-
me ad's Argen. moderatori vigilatissimo
Iaco. Vuimphelingius Seletstanus. S.

Esyderius Erasmus Roterodamus, Germaniae
d decus, hinc abiens rogauit, hanc Cæcellarij Ebo-
racensis orationē a me, nostro Matthiæ Schure-
rio imprimendā demandari, quod eam futuris Christi
ministris plurimū profuturā arbitraretur, exoptans ad
sacra fidei misteria, summūq; sacrificiū idoneos eligi sa-
cerdotes, qui nō tam ocij, quā dei causa ad id arduū mu-
neris aspirarent, qui vires suas prius emensi, si carnē &
lasciuā, si passiones edomare diuino ductu possint, in

De eo q
nō po
test con
ueri nisi
preuētus
Serm. xx
vii.

Le. III.
Corrol.
XIII.

Adagiū.

seip's forent experti. Currit passim (ait Bernhardus) ad
sacros ordines, & reuerēda ipsi's quoq; spiritibus ange-
licis ministeria, hoīes apprehendūt, sine reuerentia, sine
cōsideratione, abstinētes remedio nuptiali, & in omē de
inceps flagitiū effluētes. Effet aut sine dubio melius nu-
bere quā vri, & saluari in humili gradu fidelis populi,
quā in cleri sublimitate, & deterius viuere, & districtius
iudicari, cui alludit diuus Ioannes Gerson de vita spiri-
tualī animę his verbis. Rara fit electio in sacerdotū in-
troductione, ppterea malū illud tam late serpit, q; mul-
tiplicanē iuuenes, inutiles, & lubrici sacerdotes, de quib;
bus stultissimū est sperare, qd post susceptū sacerdotiū,
castior sit eorū vita & honestior, & nō potius dissolutior
quādo iam habent illud, a quo prius ex mala vitæ fama
formidare poterāt expelli, sicut & de stolidis, & ignauis
qui ingeniū bonis literis nō intenderūt adagiū est. Que
Ioānes nō didicit, ea dominū Ioannē difficile esse disci-
turū. Quamobrē Hieronymē iucūdistime, tuis oro per-
suadeas discipulis, vt priusq; se continētiæ terribilibusq;

sacris astringere sepe tent, hunc sermonē legant, aut ex te
(veluti nuper elegantissimū Stephani Hœsti Heidelbergensis theologi sermonē) audiant, ne in cleri numerum
obiter illapsi, & iā a ferula aut repulsæ metu liberi, mox
per luxū, ludum, leuitatē, lasciuia, blasphemias, cætera
q̄ immania vitia precipites diffluant, ac vbi vel inscitiā
sua, vel malo vite exemplo, plures anias orco quā olim
po transmiserint, ipsi quoq̄ in stigas tandem flammās
perpetuo cruciandi misere dimergant, necesse em̄ est vt
scandala veniāt, ve aut̄ ei per quē scandalū venit, & nūc
maxie, cum & summo, alijsq̄ pontificibus in reforma
tione necessaria ab vtroq̄ clero aures obstruant. Censo
res deniq̄, & iudices eorū, qui sacris colla subiicere ge
stiūt, veluti pater, & summus amicus obsecro, vt habita
ætatis, doctrinæ, famæ ac morū ratione, nec prece, nec
p̄cio deliniti, in hoc diuinū ministeriū ineptos assumāt,
tamq̄ graues, & constātes sese prebeāt, vt eorū censurę,
vel (vt aiunt) examini adesse vereant, qui adolescētiam
suā bonis neglectis literis, aucupio ludo, scortis cōsum
pserūt, qui aperto pectore, crepidisq̄ incisis, & armis a
latere pendētibus, vt Stradiotę, vt Carnifices p̄dire au
dent. ne si huiuscemodī stolidos, & sceleratos (in q̄bus
neq̄ sciētia, neq̄ religio) ad summā fidei nostræ dignita
tem admiserint, minus Christū pro se passum diligere,
minus Christū futurę iudicē timere videant, quippe cui
tales ministros (qui Bernhardo teste, nō modo non pla
cant, sed magis irritant) in animarū perniciē, in populi
ruinam, in oīm murmur, & odiū, in sacrarū rerū contem
ptū designarunt, quomodo em̄ aliorū animabus foelici
ter præerit, qui suę ipsius nullā prorsus habet ratiōem:
quomodo pure sacrificabit, qui vel a thoro sordido ad
aram (quod de trib^o sub vilī veste fraterculis, vel in vni

Heidel
bergē.

Blaquer
na de a
mico &
amato.

Eodē ser
mone q̄
supra.

A ñ

Georg.
Gemmi
ger.

us eorum primicij: Georgius Gemmiger testatus est)
vel ab ara ad scortū euestigio se trāssert, quomodo Chri
sti legē, quomodo animę immortalitatē, quomodo pu
dicitia alios docebit? qui ne ipse quidē grāmaticę rudis
mēta plane norit: qui nihil philosophię vnquā imbibit,
qui ab adolescentia sua calamistratus, & noctiuagans,
puellas, & scorta inquinatissime, libidinosisimeq; (pu
dore cū pudicitia perditō) sit insectatus: qui nec de diui
ni nois, aut diuorę (vt Valentini, & Quirini) abusu, nec
de supflua, & malciosissima vini (quod bos abnueret)
cōporatione, nec de obscœnissimis, & impurissimis ver
bis erubescit, salutis proprię immemor, famę suę negli
gens, ingratus ei de cuius sanguine viuūt, eius contemp
tor sub quo iudice stabit. Hęc pio zelo eorū examina
toribus, qui ad sacerdotiū festinant, qui vero in acha
demis vniuersalibus inertes, & ineptos, philosophię
gradibus ornant, eos q̄ paterne admonuerim (si lubet)
in diatriba nostra ipsi poterunt indies contēplari. Vale
ex Argentoraco, cuius prudens senatus, Erasmus nos
strum, ob famā excellentis doctrinę, Heinrico Ingoldo
dictatore, singulari honore nuper affecit, sed & pleriq;
ex politiorū literarę cultoribus, illum (te interprete) hu
maniter exceperūt, & iucundo cōiuctu peramicę digna
ti sunt. Vrbs beata, quę requiē fatigatiōni, pietatē seuis
cię, clementiā homicidio, vitā mortī, pacē bello p̄fert,
foelix populus, quē regum siue discordiā, siue insania
non fatigat. qui sua industria, manibus, vel agris con
tentus, ex alieno incendio, & crudeli strage, inhumas
num quęstum non sectatur.

smis Rector
ena Argon

Honvranis

ridam e
seleze

A. XIII

(Sicentia) **Ex Bulla Leonis Papę decimi sessionis nonę**
ad obom concilij Lateranęsis in c. de Cardinalibus,

Et cum minime deceat affines, & cōsanguineos, præ
sertim benemeritos, & ope indigentes negligere, sed il
lis prouidere iustum, & laudabile sit, non propterea ta
men, vel beneficiorū multitudine, vel ecclesiasticis red
ditibus, ita eos impleri conuenire arbitramur, vt cæteri
damnum ex huiusmodi largitionis intemperantia patis
antur, & inde scandalum nascatur.

Præmonitio Paterna.

Si nunc vnicus ex infima plebe ignobilis, indoctus,
illiberalis, inutilis, aut nothus, tantas ex decimis obla
tionibus, cæterisque redditibus ecclesiasticis obuētiones,
absq; peccato, & scandalo rapere possit, quātis tres, aut
quattuor sacrorum canonum, aut theologię professores
apprime contenti forent, qui psallerent, qui sacrificarēt,
qui in cathedra, & confessione docerēt, qui consolaren
tur, qui populum in obedientia continerent, qui ei bene
vitę exempla præferrent, qui summū pontificem, ac ces
tum cardinalium, libertatemq; ecclesiasticam ratione,
ac sacris literis defenderent, qui cruciatā promouerent,
qui plærosq; ab erratis auerterent, & in salutis viam di
rigerent. Iudex sit Christus (cuius res agitur) qui absq;
personarum acceptione iudicabit.